

Állampolgári

Fedezzük fel a gyermekjogokat!

Többet szeretnél megtudni jogaidról? Akkor jó helyen vagy, itt felfedezheted az ENSZ Gyermekjogi Egyezményét. Ismerd meg, **hogyan gyakorolhatod jogaidat a mindennapokban!**

Tudományágak	Állampolgári ismeretek
Téma	Állampolgárság
Becsült idő	2 óra
Tanulási célok	<p>A teljes egység megismerése után:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tudni fogod, gyermekként milyen jogaid vannak • felfedezheted, hogyan élj jogaiddal a gyakorlatban • megtanulhatod, hogyan állj ki jogaidért és megismerheted: <ul style="list-style-type: none"> • az ENSZ Gyermekjogi Egyezményét • a Gyermekjogi Bizottságot

Bemelegítés

Először is, nézzük át, mennyit tudsz jogaidról.

1. Kiket védenek a gyermekjogok?

- a Minden 10 év alattit
- b Minden 18 év alattit
- c Minden 15 év alattit

2. Mikor hozták létre az ENSZ Gyermekjogi Egyezményét?

- a 2001
- b 1989
- c 1951

3. Miért vannak saját jogai a gyerekeknek?

- a Hogy minden kívánságuk teljesüljön
- b Hogy eldönthessék, mikor csinálják meg a házimunkát
- c Hogy védelemben és tiszteletben részesüljenek

4. A pájtiddal együtt **írjatok legalább 6 olyan jogot, ami szerintetek kiskorúként megillet:**

Tanulás

1

A Gyermejjogi Egyezmény (CRC) a 18 évnél fiatalabb, bármilyen nemű személyek jogainak garanciájául szolgáló fő eszköz. Az egyezményt 196 ország ratifikálta* - ez szinte a világ összes országát jelenti. Ezekben az országokban számon lehet kérni az egyezmény összes szabályának betartását, amelyek az oktatáshoz való jogtól a részvételi jogon át többek között az erőszakkal szembeni védelemig terjednek.

* Ratifikálás: így nevezzük azt, ha egy ország kötelezettséget vállal egy nemzetközi egyezmény – például a Gyermejjogi Egyezmény - végrehajtására

2

A következő lépésben kiderítjük:

- a **Melyik** az a jog, amelyet leggyakrabban megsértenek?
- b **Hol** sérülnek ezek a jogok – az iskolában, otthon, az utcán, barátok között, nyilvános helyeken, pl. boltokban, moziban stb., vagy valahol máshol (nevezd meg)?
- c **Ki** sérti ezeket a jogokat?

A pajtiddal együtt a fenti kérdések felhasználásával végezzetek felmérést barátaitok/iskolátársaitok körében, és állítsátok össze az **5 leggyakrabban megsértett jog listáját.**

Megállapításaitokat mutassátok be barátaitoknak és családotoknak. Együtt beszéljétek meg, mit lehet tenni a jogok tiszteltetésében tartása érdekében.

Alkotás

1

A következő pár napban nézz jól körül, **és határozd meg, mikor tartják tiszteletben és mikor sértik a jogaidat.** Megfigyeléseidet jegyezd fel, és egy hét után beszélj meg a pajtiddal, barátaiddal és családdal.

2

A pajtiddal együtt válasszatok ki egy, gyermekjogaitokra vonatkozó problémakört.

Készítsetek rajzot, videót, verset vagy bármilyen más, a problémát megjelenítő művet, vagy csak írjátok meg szövegesen.

3

Olvasd el a rövid képregényt, és tudd meg, mi is az a Gyermejjogi Bizottság:

<p>1</p> <p>A GYERMEK JOGOK A 18 ÉV ALATTIAKRA VONATKOZNAK</p>	<p>2</p> <p>EGYENLŐ BÁNÁSMÓD</p>	<p>3</p> <p>GYERMEK LEGFŐBB ÉRDEKEINEK ERVÉNYESÍTÉSE</p>	<p>4</p> <p>A GYERMEKJOGI EGYZEMÉNY BETARTÁSA</p>	<p>5</p> <p>A GYERMEK JOGA A KÉPESSÉGEINEK KIBONTAKOZÁSÁHOZ</p>	<p>6</p> <p>ÉLET, ÉLETBEN MARADÁS ES FEJLŐDÉS JOGA</p>	<p>7</p> <p>NÉV, ÁLLAMPOLGÁRSÁG ÉS SZÜLŐK MEGISMERÉSÉNEK JOGA</p>
<p>8</p> <p>A SZEMÉLYAZONOSSÁG MEGŐRZÉSÉNEK JOGA</p>	<p>9</p> <p>A SZÜLŐKTŐL VALÓ EL NEM VÁLASZTÁS ELVE</p>	<p>10</p> <p>CSALÁDEGYESÍTÉS MEGKÖNNYÍTÉSE</p>	<p>11</p> <p>JOGENELLES KÜLFÖLDRE VITEL ELLENI VÉDELME</p>	<p>12</p> <p>VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGA</p>	<p>13</p> <p>SZÓLÁSSZABADSÁG</p>	<p>14</p> <p>GONDOLAT-, LELKIISMERET- ÉS VALLÁSSZABADSÁG</p>
<p>15</p> <p>SZABAD EGYESÜLÉSI ÉS BÉKÉS GYŰLEKEZÉSI JOG</p>	<p>16</p> <p>MAGÁNÉLETHEZ VALÓ JOG</p>	<p>17</p> <p>MEGFELELŐ TÁJÉKOZTATÁSHOZ VALÓ JOG</p>	<p>18</p> <p>SZÜLŐ ÉS GYÁMOK FELELŐSÉGE</p>	<p>19</p> <p>ERŐSZAK MINDEN FORMÁJÁTÓL VALÓ VÉDELME</p>	<p>20</p> <p>A CSALÁDJUKTÓL MEGFOSZTOTT GYERMEKEK VÉDELME</p>	<p>21</p> <p>ÖRÖKBEFOGADOTT GYERMEKEK JOGAI</p>
<p>22</p> <p>MENEKÜLT GYERMEKEK VÉDELME</p>	<p>23</p> <p>FOGYATÉKOSÁGGAL ÉLŐ GYERMEKEK JOGAI</p>	<p>24</p> <p>EGÉSZSÉGHEZ, EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSHOZ VALÓ JOG</p>	<p>25</p> <p>A GYERMEK JOGA AZ ELHELYEZÉS IDŐSZAKOS FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ</p>	<p>26</p> <p>SZOCIÁLIS BIZTONSÁGHOZ VALÓ JOG</p>	<p>27</p> <p>MEGFELELŐ ÉLETSZINVONALHOZ VALÓ JOG</p>	<p>28</p> <p>OKTATÁSHOZ VALÓ JOG</p>
<p>29</p> <p>GYERMEKEK OKTATÁSÁNAK CÉLJAI</p>	<p>30</p> <p>KISEBBSÉGI ÉS ŐSLAKOS GYERMEKEK JOGAI</p>	<p>31</p> <p>SZABADIDŐHöz, JÁTÉKHOZ ÉS KULTÚRÁHOZ VALÓ JOG</p>	<p>32</p> <p>GYERMEKMUNKA TILALMA</p>	<p>33</p> <p>KÁBITÓSZEREKKEL SZEMBENI VÉDELME</p>	<p>34</p> <p>SEXUÁLIS KIZSÁKMÁNYOLÁSTÓL VALÓ VÉDELME</p>	<p>35</p> <p>GYERMEKKERESKEDELEM ELLENI VÉDELME</p>
<p>36</p> <p>BÁRMILYEN KIZSÁKMÁNYOLÁSTÓL VALÓ VÉDELME</p>	<p>37</p> <p>KINZÁSSAL, BANTALMAZÁSSAL SZEMBENI VÉDELME</p>	<p>38</p> <p>GYERMEKEK VÉDELME FEGYVERES KONFLIKTUSOKBAN</p>	<p>39</p> <p>GYERMEKÁLDÓZATOK REINTEGRÁCIÓJA A TÁRSADALOMBA</p>	<p>40</p> <p>MEGFELELŐ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS JOGA</p>	<p>41</p> <p>A GYERMEK SZÁMÁRA KEDVEZŐBB JOG ERVÉNYESÍTÉSE</p>	<p>42</p> <p>GYERMEK JOGOK ISMERETÉ</p>
<p>43-54</p> <p>AZ EGYZEMÉNY MŰKÖDÉSE</p>	<h1>A GYERMEKEK JOGAI RÓL SZÓLÓ EGYZEMÉNY</h1>					

Helyes válaszok

1. B
2. B
3. C

A GYERMEKJOGI BIZOTTSÁG

A bizottság 18, a világ minden részéről származó gyermekjogi szakértőből áll. A szakértők függetlenek, a kormányok választják ki őket.

A bizottság évente háromszor ülésezik Genfben (Svájc), hogy megvitassa a gyermekjogok előmozdításának és betartásának módját az Egyezményt aláíró egyes országokban .

Ezeket a találkozókat ülésnek nevezzük. A Bizottság emellett ajánlásokat tesz az egyes országoknak, hogyan tudnák javítani a gyermekjogi helyzetüket.

Minden gyermek jogosult és az országod köteles védeni a jogaidat.

Jogod van továbbá hangot adni a gyermekjogok helyzetét illető aggályaidnak a saját országodban!

Kifejtheted a számodra legfontosabb témákra vonatkozó véleményed, mint pl. az oktatás, egészségügy, erőszak, környezetvédelem.

Eldöntheted, hogyan fejezed ki véleményed: írásos beszámolót küldesz a bizottságnak, készítesz egy videót, rajzot, verset... vagy bármilyen más formában, ahogyan szeretnéd.

Ez segít a Bizottságnak ajánlásokat tenni az országod kormányának, hogyan tudnák javítani a gyermekjogi helyzetet.

Alkotás

4

Műveteket vagy szövegeket küldjétek el nekik:

Postacím:

UNOG-OHCHR
CH-1211 Geneva 10
Switzerland

E-mail

ohchr-crc@un.org

Értékelés

A Gyermekjogi Egyezményből válaszd ki a számodra legfontosabb jogot.

Készíts képeslapot az életedben megjelenő helyzetről, amelyben ezt a jogot mindig tiszteletben kellene tartani.

Amikor kész vagy, beszéljétek meg, mit kell tenni, ha nem tartják tiszteletben. Melyik szakmai vagy helyi szervezet segíthet?